

Fältdatorer

Test av 2 st. ruggade fältdatorer för orienteringskartritning

Algiz 7, 144x242 mm, 1,1 kg, 1,6GHZ, Windows 7 Pro, pekskärm, ca. 18.900 kr.

TufTab, 140x213 mm, 1,16 alt. 1,4 kg, 1,6GHZ, Windows XP Tablet, digitizer, ca. 18.000 eller 19.600 kr beroende på batteri.

Fysisk test under en vecka i september – oktober 2010.

Algiz 7

OCAD 10 gick bra att installera, och de flesta funktioner fungerade bra förutom frihandsritningsfunktionen. Efter besök hos en tekniker på Handheld i Lidköping konstaterade han att det var OCAD 10 och Windows 7 som inte gick bra ihop, dessutom har Algiz 7 bara en pekskärm, varför ritfunktionen inte blir så exakt, det blir en viss eftersläpning av cursen. Teknikern tog kontakt med OCAD, som inte hade testat OCAD med just denna dator, men man lovade att undersöka saken.

Ljusstyrkan är bra på skärmen även i solljus.

Batteritiden var inte tillfredställande med standardbatterierna, räckte bara 3tim 30min, datorn var inte optimerad med energisparfunktionen. Dessutom stängde datorn av sig när det var 15 min kvar av batteritiden, enl. batterifunktionen på skärmen.

Datorn har ett flash minne i stället för en traditionell roterande hårddisk, detta uppfattar jag som säkrare vid eventuella ovälkomna stötar.

Använde inte den inbyggda GPS-mottagaren utan en extern GPS (BT 359S Bluetooth GPS Receiver 600:- på Kjell & Co) på huvudet, som anslöts till datorn med hjälp av Bluetooth funktionen, detta fungerade bra. Använde även en bärsele (typ skid OL kartfodral), som ergonomiskt fungerade bra men den är något för tung.

Manualen är något knapphändig.

TufTab

OCAD 10 fungerar bra, även frihands ritningsfunktionen, TufTab använder Windows XP och har en skärm som både fungerar som pekskärm och som aktiv digitizer, detta underlättar mycket vid ritning på skärmen

Ljusstyrkan på skärmen är bra och går dessutom att reglera med de två programmerbara knapparna.

Batteritiden med de extra stora batterierna är tillfylles, räcker c:a 6 timmar, har inte lyckats köra slut på dem ännu i skogen.

Datorn har en konventionell roterande hårddisk med en funktion som låser hårddisken vid excep-

tionella rörelser, stötar, så att inga data skall gå förlorade vid stora påfrestningar.

Använde inte den inbyggda GPS:en utan en lös GPS som placerades i kepsen på huvudet, anslöts med Bluetooth och detta fungerade bra.

Använde även här en bärsele som fungerade ergonomiskt bra, bättre än Algiz 7 s sele.

Val av dator

De bägge datorerna är i stort likvärdiga och fungerar bägge två för OL-kartritning, det som skiljer dem åt enligt mig är dels hårddisken och dels skärmen, pekskärm kontra aktiv digitizer. Priset har inte varit avgörande vid valet utan funktionen, jag har värderat den aktiva digitizern högre än flash minnet, det kommer sannolikt gå att byta ut hårddisken mot ett flash minne då det är standard komponenter.

Jag har nu köpt en TufTab med de extra tillbehören bärsele och docknings station, samt batterier med extra stor effekt. I dockningsenheten finns batteriladdare och extra USB-portar och LAN anslutning. Priset blev då c:a 24000:-+moms.

Har nu använt utrustningen i en månad och den har hittills fungerat bra, den är just nu utlånad till proffs ritaren Ulf Bäckström, som efter fyra veckors användande även har funnit att utrustningen fungerar bra. (se sidan 2)

Bengt-Åke Svensson

Erfarenheter från Ulf Bäckström Kartritningstjänst

Jag har nu använt denna utrustning i snart fyra veckor och arbetspassen har legat runt 6 tim varav det längsta på 6,5 tim och då har datorn varit påslagen hela tiden, har alltså inte lyckats köra slut på batterierna fastän det har varit minusgrader hela tiden.

På den korta kafferasten (ca 5 min) så var det ingen ide att slå av den. Så batteri kapaciteten tycks vara fullt tillräcklig. Jag jobbar med samma metod som när jag går med ritbrädan dvs. gör en slags kladd med speciella linjer och även direktritar i karfilen med riktiga symboler. Detta sätt går fort och bra men det kräver en redigering på kvällen vid hemkomst. Den gamla principen att " få med sig så mycket kartinfo som möjligt" gäller minsann fortfarande.

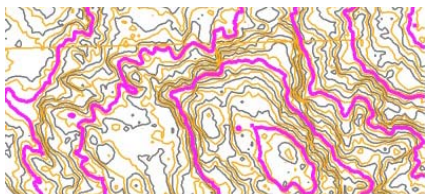
Utrustningen kan nog för dem som ska göra 9-10 timmars dagar flera dagar i sträck bli tröttsam, så jag rekommenderar styrketräning på gym för att orka med. Datorn är en aning tung men det är bra att den sitter lättjobbat i en bärsele som är stadig och bra.

Förstoringsgraderna är bra och belysningen i skärmen bra. Man lär sig fort att hantera ritfunktionerna men ibland kan det vara svårt att dra i punkterna i linjerna för de kan vara lite tykna att se., men oftast går detta bra till slut. GPS markören är väl som för alla andra att den visar bäst på eftermiddagen och lite svajigt förmiddag/mitt på dagen och beroende på hur man står till i skogen med skymmande träd eller liknande. Har man ett superkartunderlag som laser-scannad höjdatervisning så fungerar det bra ändå.

Kallelse till årsmöte

Årsmötet kommer att hållas efter vår kartpromenad på O-Ringen. Arrangören håller just nu på att jaga lämplig lokal. Preliminärt blir det i gamla missionshuset i Mohed. I samband med årsmötet blir det någon slags förtäring som traditionen bjuder.

Samling för kartpromenad blir det vid SOFT-montern kl. 18:00 på söndag kväll efter etapp 1. Därefter åker vi ut på en del av första etappens område och skärskådar det laserskannade grundmaterialet och kartritarens tolkning av detsamma. VÄLKOMNA!

Frågan är väl hur detta kartritarsätt fungerar på äldre och betydligt svajigare kartunderlag. Det jag emellanåt saknar är möjligheten att överföra ett mått avstånd med min avståndsmätare med en bäring till "systemet" men det kanske går om man undersöker maskineriet ordentligt. Det skulle spara avsevärd tid då man slipper jaga fram till varje sten eller springa runt i största allmänhet.

Ett roligt arbetsredskap är det i alla fall och väldigt funktionellt med laserscannat underlag och vid aktualiseringar av nygamla kartor.

En stor fördel med denna utrustning är att den är gjord för hårt väder. Att slippa pennor som krånglar i busvädret och ritplast som strejkar är en jätte fördel

Ulf Bäckström

Ett litet genmäle från P-O Derebrant, Ocad

På förekommen anledning vill jag kommentera följande:

* Genom att välja ritverktyget "Numeriskt ritsätt" (knappen med de tre punkterna på, efter frihandsritningsverktyget), kan man ange ett avstånd och en vinkel dit en linje skall ritas, eller en punkt-symbol placeras.

* De "tykna" punkterna och handtagen på objekten kan förstoras genom att välja "Options" - "Inställningar" - alternativt "Redigera". På så sätt kan punkterna göras mindre tykna, dvs mer otykna.

För att citera U.B. så kan det löna sig att undersöka maskineriet.

Tord Hederskog

Det började med att Tord tog över efter Bertil Lundkvist som vår kartkonsulent. Det gjorde han på halvtid, den andra halvan ägnades åt kartritning.

Sedan fick han jobb på Volvo i Göteborg och tjänsten som konsulent annonserades ut, jag vågar inte säga att ingen sökte men man hittade ingen i alla fall. Så det var allt lite tomt i våra kartritarrhjärtan. Ingen kartkonsulent, snyft...

I dagarna skrev han dock följande rader, när jag frågade honom om någon nyhet: "Kanske att det är en nyhet att jag kommer att jobba som SOFT tjänsteman på heltid från 1/9.

Huvudarbetsuppgifterna är Kartor, Tävlingsprogrammet, Banläggning, Skidorientering. (Så det är ingen heltidstjänst för bara kartor)"

Det kallar jag en bra nyhet!

Han kom til I baka!

Vad kostar laserdata?

Lantmäteriet tillhandahåller laserdata till slutanvändare mot licensavgift.

- Antingen kan man lösa en **årlig licens** eller en **engångslicens** för användning av laserdata. Engångslicensen medger att laserdata kan behållas och användas i obegränsad tid. Årlig licens måste betalas varje år så länge data används och därefter måste data raderas.

Orienteringsklubbar kommer de i de flesta fall bara att kunna lösa engångslicens eftersom beställningarna inte når upp till det minimibelopp som gäller för årlig licens.

Avgifter för laserdata från 1 jan 2011

Årlig avgift 1,60 kr/km²

Engångsavgift = 5 årsavgifter 8,00 kr/km²

- **Orienteringsklubbar (ideella organisationer) har 90% rabatt på dessa priser, dvs. de betalar 16 öre resp. 80 öre per km² för laserdata.**

• Leveransavgift, startavgift 1000 kr/leverans + 0,60 kr/km², tillkommer för varje leveranstillfälle.

• Vid beställningar under ett sammanlagt värde av 5000 kr tillämpas endast engångsavgift.

Orienteringsklubbar bör alltså beställa laserdata för samtliga kartprojekt som planeras under de närmaste åren, eller hela sitt verksamhetsområde, vid ett och samma tillfälle eftersom leveransavgiften nästan alltid kommer att vara högre än kostnaden för data.

Laserdata levereras endast i hela 2,5 x 2,5 km-rutor enligt den indelning som visas i GeoLex. Vid angivande av

maxminkoordinater eller polygon levereras alltid samtliga rutor som berörs av beställningen.

• Varje slutanvändare, dvs. varje orienteringsklubb som använder Lantmäteriets data, måste ha en egen licens för användningen.

• Laserdata, eller andra data från Lantmäteriet, får inte spridas eller överlåtas till någon annan.

• Laserdata får dock användas av konsulter som klubben använder för att ta fram rekognoseringsunderlag eller för rekognoseringen. Dessa får dock enbart använda Lantmäteriets data i det uppdrag det fått av klubben.

• Eftersom **orienteringsklubbar** från och med 2011 kommer att **få 90% rabatt på licensavgifterna för samtliga Lantmäteriets data** kommer det att varamycket prisvärt att då även beställa senaste ortofoto över klubbens kartområden.

• Nästan inget ortofoto över Sverige är i dag äldre än från 2007. Under 2010 fotograferades 36% av landet för framställning av ortofoto med 0,5 m upplösning. (se GeoLex för information om fotoår för ert område).

• Observera att över många tätorter finns ortofoto med 0,25 m upplösning som kan vara bra att ha vid framställning av sprintkartor.

Höjddata beställs enklast från Lantmäteriets geodatasupport:

Telefon: 026-63 36 00

E-post: geodatasupport@lm.se

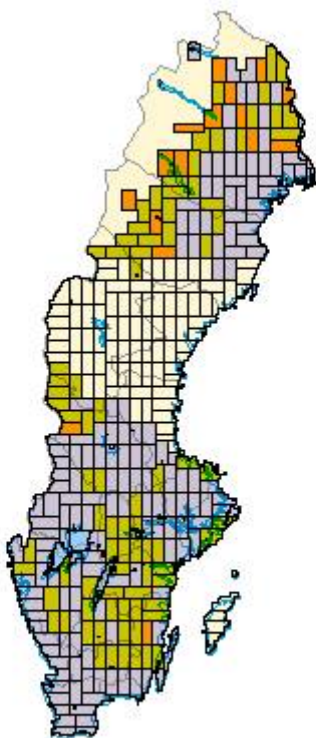
Texten är hämtad och redigerad från www.orientering.se/arrangor/karta/dokument. Ursprungligen skriven Gunnar Lysell, Lantmäteriet.

Laserläget juni/juli 2011

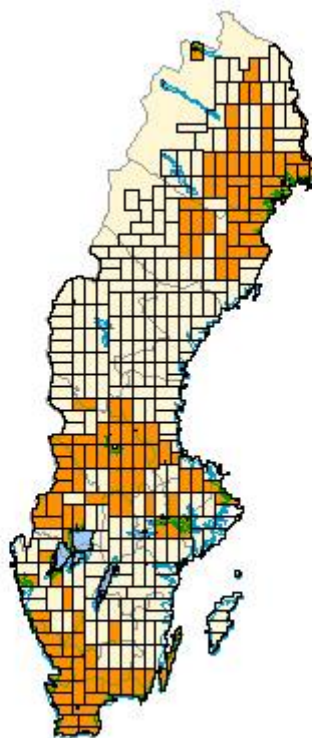
Grön: Godkänd planering

Orange: Skanning påbörjad

Lila: Skanning avslutad

Färdiga områden för försäljning

Intresseföreningen För Sveriges
Orienteringskartritäre

Vi finns på nätet!

<http://www.kartringen.se>

Ledigt uppdrag: Ordförande i Kartringen

Valberedningens Bengt Stark har sökt med ljus och lykta. Han har dock inte hittat någon som vill efterträda Jan Wingstedt som ordförande. I alla fall inte senaste gången vi talades vid.

Så vid årsmötet hoppas vi att någon tar ett steg fram och anmäler sitt intresse.

Undrar förresten om det löste sig med ny kassör.....?

Testa och spring på en 10tusendel från 1957 på O-ringen. Kom ihåg att ta med O-Ringentidningen nr 2-2011 där karta och bana finns med.

Grundmaterialet till kartan är inte laserskanning! Inte ens Inger Lundqvist var med på den tiden.

Medlemsavgift 2011-2012

Med nyhetsbrevet följer det en uppmaning. Det är dags att betala ny medlemsavgift. Kom ihåg att ange avsändare.

Kartringens plusgiro: 24 25 91-6

Till:

Plats för porto

Ett STORT tack!

Leksand sommaren 2011

Efter att ha arbetat med flygbilder och grundmaterial i mer än 45 år så var det dags att lägga in sista stereomodellen! Det blev ett litet område nere i Blekinge och det var det sista jobbet i mitt yrkesliv.

Stereoinstrumenten bar vi ut i april.

Det känns lite vemodigt, men allt har sin tid och nu är det dags att sluta! Har 24 välfyllda pärmar med arbetsmaterial från de över 800 grundmaterial som jag ritat, kanske gör jag en genomgång av detta i framtiden, vi får se.

Vill på detta sätt tacka för alla härliga minnen jag har av olika möten med er i kartritarkretsen! Alltifrån Sture Stark och Christer Palms kartritningskurs i Mogetorp 1963, till dagens aktiva ritare.

Har ju haft förmånen att följa kartutvecklingen från 1:50 000 delen över 25- 20- 15- 10- och 5000-delen. I vintras fick jag en intressant Hellas-karta i skala 1:4000, den ligger i Södertörns mest detaljerade parti!

Vilken terräng har varit mest intressant att rita i och vilken karta är den vackraste jag fått göra grundmaterial till?! Det får bli frågor som jag kan fundera över.

Kommer fortsättningsvis att hålla mig informerad om hur det går med laserskanningen och den digitala bildbehandlingen framöver.

Ett stort TACK till Kartringen för den mycket uppskattade presenten som Lars Nord personligen överlämnade.

Inger Lundqvist, Leksand

Kartringens nyhetsbrev nr 1 2011.

Redaktör: Karl-Erik Engblom
kallekarta@swipnet.se
070-13 11 235

Avsändare:
Kartringen
c/o K-E Engblom
Urbergsterrassen 10
802 62 Gävle